
HÄLSOVÅRD VID BARNAVÅRDSCENTRAL (BVC)

1 Mål och inriktning

Barnhälsovården utgör en viktig del i det samlade folkhälsoarbetet. Verksamheten skall utgå från ett folkhälsoinriktat och psykosocialt perspektiv. Dess övergripande mål är att medverka till att säkerställa barnens hälsa, trygghet och utveckling. Detta uppnås genom att förebygga fysisk och psykisk ohälsa samt upptäcka och identifiera fysisk, psykisk och social ohälsa hos barn i förskoleåldern. Vårdgivarens verksamhet och arbete skall präglas av helhetssyn, kontinuitet, tillgänglighet i samverkan med andra vårdgivare, myndigheter och frivilligorganisationer.

Vårdgivaren skall följa FN:s barnkonvention. Följande artiklar är de fyra huvudprinciperna som skall vara styrande för tolkningen av övriga artiklar, men som även har en självständig betydelse:

- Principen om icke-diskriminering (artikel 2)
- Principen om barns bästa (artikel 3)
- Rätten till liv och utveckling (artikel 6)
- Rätten att få komma till tals och bli respekterad (artikel 12)

Enligt artikel 19 har barnet rätt till skydd mot alla typer av missförhållanden.

2 Målgrupper

Vårdgivaren skall aktivt erbjuda barn och föräldrar barnhälsovård enligt denna uppdragsbeskrivning tills barnen överlämnas till skolhälsovården.

Målgrupper för barnhälsovården är:

- Barn 0-6 år och deras föräldrar som väljer BVC-insatser från Vårdgivaren, och som är folkbokförda i Stockholms län.
- Asylsökande barn med fler, 0-6 år och deras föräldrar som kontakter Vårdgivaren eller där kontakt tas av Stockholms läns landsting eller Migrationsverket, se Uppdragsguiden.
- Barn 0-6 år och deras föräldrar som inte är folkbokförda i Stockholms län och som kontakter Vårdgivaren.

Vårdgivaren har även ansvar enligt punkt 8.

3 Vårdtjänst

För att upprätthålla en god kvalitet i verksamheten skall en sjuksköterska inte ha färre än 200 barn, fördelade på åldrarna 0-6 år, varav minst 25 nyfödda (=0-åringar) per år.

Vårdgivaren skall

- aktivt erbjuda barnhälsovård till barn 0-6 år och deras föräldrar, enligt angivna målgrupper, i enlighet med gällande basprogram för barnavårdscentral i Stockholms läns landsting, se Metodbok för barnhälsovården på Uppdragsguiden
- genomföra basprogrammets screeningundersökningar utifrån fastställda riktlinjer och dokument som framgår av basprogrammet
- erbjuda vaccinationer enligt Socialstyrelsens aktuella vaccinationsprogram och av Stockholms läns landsting beslutade riktlinjer
- erbjuda tandhälsoövervakning i samarbete med tandhälsovården
- aktivt samverka med psykologkonsult i syfte att tidigt upptäcka psykisk ohälsa hos barnet eller i familjen samt vid behov lotsa till adekvat insats inom primärvård, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och vuxenpsykiatri
- utöver basprogrammet komplettera hälsoövervakningen med individuellt stöd och insatser efter bedömning i varje enskilt fall
- förmedla kunskap till familjerna om barns utveckling och behov samt risker i barnets hemmiljö
- förmedla kunskap till barnfamiljerna om egenvård och hälso- och sjukvårdsutbudet för barn i Stockholms läns landsting
- ge råd vid ohälsa och sjukdom samt vid behov hänvisa till rätt vårdnivå
- medverka till tidig upptäckt av barn som far illa
- erbjuda kontakt med BVC inom en vecka efter överlämnandet från eftervården
- erbjuda hembesök till alla föräldrar med nyfödda inom en månad efter inskrivning samt vid behov eller efter önskemål från familjen. Hembesök skall även erbjudas, inom en månad efter inskrivning, till föräldrar med barn som inte tidigare haft kontakt med någon BVC.
- erbjuda samtliga föräldrar att delta i föräldrautbildning för att stödja och motivera ett aktivt föräldraskap. Verksamheten skall utformas och bedrivas så att samtliga föräldrar har möjlighet att delta i utbildningen. Information och stöd skall anpassas utifrån föräldrarnas olika behov. Utbildningen kan bedrivas i grupp eller enskilt.

- då risker i barnens närmiljö uppmärksammas påtala detta till berörd myndighet

4 Tillgänglighet

Vårdgivaren skall erbjuda planerade och oplanerade besök på mottagning och i hemmet.

Verksamheten skall bedrivas under vardagar minst mellan klockan 08.00-17.00.

God tillgänglighet skall finnas på telefon under hela öppettiden för rådgivning och bokning av tid.

Finns inte möjlighet att svara skall meddelande kunna tas emot för senare kontakt samma dag eller nästkommande vardag. Vid de tider då Vårdgivaren inte har öppet skall telefonsvarare ge information om mottagningens öppettider samt hänvisa till alternativa vårdgivare och/eller till Vårdguiden på telefon och Internet.

Vårdgivaren skall vara ansluten till Mina Vårdkontakter på Vårdguiden.

5 Kompetens

Verksamheten skall bedrivas av sjuksköterska med specialistutbildning till distriktsköterska eller specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar.

Läkare som ansvarar för läkarundersökningar enligt basprogrammet skall vara specialist i allmänmedicin eller pediatrik eller ST-läkare i allmänmedicin eller pediatrik med handledning. Om läkaren är specialist i allmänmedicin skall Vårdgivaren ha tillgång till pediatriker i sådan omfattning att Vårdgivaren kan garantera att samtliga barn som har behov av utredning på denna specialistnivå erbjuds detta.

Sjuksköterska och läkare skall delta i sådan fortbildning som barnhälsovårdsenheten anordnar som rör basprogrammet.

6 Vårdprogram

Vårdgivaren skall följa för uppdraget tillämpliga nationella riktlinjer, SBU-rekommendationer, regionala samt lokala vård- och handlingsprogram, inklusive de som återfinns i VISS (Vårdinformation I StorStockholm) www.viss.sll.se.

Vårdgivaren skall rapportera till barnhälsovårdsenheternas verksamhetsuppföljning.

7 Samverkan

Vårdgivaren skall känna till och följa de riktlinjer i samverkansöverenskommelser och samverkanspolicys som finns mellan Stockholms läns landsting och andra huvudmän, se Uppdragsguiden. Vårdgivaren skall delta i arbetet med att anpassa och utveckla dessa till lokal nivå.

Vårdgivaren skall samverka med andra vårdgivare och myndigheter i frågor som rör barns hälsa. Det är av särskild vikt att Vårdgivaren deltar i arbetet med att utveckla och upprätta rutiner för ett väl fungerande samarbete mellan mödrahälsovården, förlösningvården och barnhälsovården för att få en sammanhållen vårdkedja.

För övrigt skall rutiner finnas för samverkan med husläkarverksamhet, övrig för verksamheten relevant primärvård, barnläkarmottagning, socialtjänst, BUP, bas-teamsverksamhet, förskola och skola.

Vårdgivaren skall dokumentera sina rutiner för samverkan med andra vårdgivare och huvudmän.

8 Närområdesansvar

Vårdgivaren har, tillsammans med övriga vårdgivare som har auktorisation att bedriva barnhälsovårdsverksamhet, ett gemensamt närområdesansvar. Med närområde avses den kommun eller stadsdel där Vårdgivaren är lokaliserad. Vårdgivaren ansvarar, tillsammans med de övriga vårdgivarna, för att upprätta en plan enligt Beställarens anvisningar där ansvarsfördelningen mellan vårdgivarna avseende nedanstående uppgifter tydligt framgår. För eventuell geografisk indelning inom kommunen eller stadsdelen måste lägsta nivån för indelningen vara basområde¹, se Uppdragsguiden.

Planen skall färdigställas och vara Beställaren tillhanda innan den börjar gälla. Förändringar i planen skall snarast meddelas Beställaren. Beställaren ansvarar för att inkommen information meddelas Vårdguiden och respektive kommun eller stadsdel.

Planen skall innehålla ansvarsfördelningen när det gäller

- ansvaret för erbjudande om besök i närområdets förskolor av BVC-sjuksköterska, vid behov tillsammans med läkare, och/eller möten med förskolepersonal
- ansvaret för att säkerställa att alla barn mellan 0-6 år i närområdet får erbjudande om barnhälsovård. Av planen måste framgå hur vårdgivarna

¹ Basområde är en geografisk områdesindelning och utgör den minsta delen i landstingets övriga områdesindelningar.

förvissas sig om att olistade och/eller inflyttade föräldrar och barn i närområdet erbjuds barnhälsovård.

9 Medicinsk service

Vårdgivaren skall anlita leverantörer av medicinsk service som Beställaren anvisar.

10 Utbildningsplatser

Vårdgivaren skall tillhandahålla kliniska utbildningsplatser för vårdstuderande.

Vårdgivaren skall ansvara för att de kliniska utbildningsplatserna håller den kvalitet och inriktning som följer examenskrav för respektive utbildning.

Vårdgivaren skall vara beredd att ta emot två vårdstuderanden per heltidsbefattning och år.